CATHERINE COOKSON

Land van belofte

ABCOUDE
GROTE LETTER BIBLIOTHEEK

1

Daniel keek op naar zijn vader en vroeg zich af hoe een man van zijn leeftijd zich zo jongensachtig kon gedragen. Zijn vader zat niet achter het bureau in zijn studeerkamer, maar op de rand ervan, en zwaaide met zijn been heen en weer terwijl hij met Pattie praatte. Wanneer hij iets belangrijks te zeggen had, sprak hij altijd met Pattie, nooit met hem, misschien omdat zij met haar dertien jaar vier jaar ouder was dan hij. Toch wist hij tegelijkertijd dat zijn vader vaak verschrikkelijk boos was op Pattie; ook nu was dat te merken aan zijn been, dat sneller dan gewoonlijk heen en weer zwaaide. Ze had zojuist gezegd: 'Moeder is nog maar twee jaar dood, en het huishouden draait gewoon door zoals altijd, dus waarom…?'

'Ik weet dat je moeder nog maar twee jaar dood is, maar twee jaar is een respectabele periode om te wachten met hertrouwen. En wat het huishouden betreft: dat loopt beslist

niet zoals vroeger. Rosie is lui. De maaltijden laten steeds meer te wensen over.'

Daniel richtte zijn blik weer op zijn zus, in afwachting van haar antwoord. 'Het is een groot huis,' zei ze. 'Tegenwoordig moet ze het ook schoonhouden, niet alleen koken. Toen moeder nog leefde hadden we er twee dienstmeisjes bij.'

Daniel merkte op dat zijn vader zijn been nu stilhield. Hij liet zich van de rand van het bureau af glijden en bleef even rechtop staan, waarna hij zich naar zijn dochter toe boog. 'Er waren heel veel dingen anders toen je moeder nog leefde. Jij werd bijvoorbeeld verwend. Als je het huis niet schoon genoeg vindt, zou je de handen uit de mouwen kunnen steken en een stofdoek kunnen pakken, of een emmer en een dweil, juffrouw Stewart.'

Het blonde meisje met het onopvallende gezicht sloeg haar ogen niet neer onder haar vaders strenge blik toen ze hem van repliek diende: 'U stuurde mij naar de school in het dorp, maar u stuurt Daniel naar kostschool. Waarom?'

'Waarom? Omdat hij een jongen is en een goede opleiding nodig heeft, terwijl jij je alleen maar hoeft voor te bereiden op het hu-

welijk.'

'Misschien wil ik wel helemaal niet trouwen, vader. Niet iedereen trouwt.'

'Meisjes met een greintje verstand doen dat wel, kind, zodat ze een eigen huishouden kunnen voeren. Maar als jij nu al hebt besloten dat je niet wilt trouwen, dan zul je je nuttig moeten maken in mijn huis. Heb je nog meer commentaar?'

De jongen keek toe hoe ze elkaar aanstaarden. Toen zei zijn zus moedig: 'Ja, vader. Waarom trouwt u met Moira Conelly? Ze is toch familie? Bovendien is ze Iers.'

Hector Stewart haalde diep adem. Toen draaide hij zich met een ruk om naar zijn zoon. 'Jongen,' zei hij, 'je zus zal het niet makkelijk krijgen. Ze is nu al een zeurpiet. Maar ik zal haar vragen beantwoorden en jou tegelijkertijd een paar dingen bijbrengen. Toevallig trouw ik met Moira Conelly omdat ik haar graag mag. En wat de familierelatie aangaat: haar vader was een achterneef van de mijne. De volgende keer dat jullie over je huiswerk gebogen zitten, breek je daar je hersens maar eens over. En wat haar nationaliteit betreft: jullie weten allebei heel goed' – zijn blik gleed onheilspellend naar zijn dochter –

‘dat ze Iers is. Tenslotte heeft ze hier twee keer een vakantie doorgebracht, nietwaar? In de tijd dat jullie moeder nog leefde.’

Daniel liet nu ook van zich horen. Met een flauwe glimlach op zijn gezicht zei hij: ‘Ze woont toch op een kasteel, vader?’

Opnieuw haalde Hector Stewart diep adem voor hij de glimlach van zijn zoon beantwoordde. ‘Ja, Daniel,’ zei hij. ‘In zekere zin woont ze op een kasteel, maar het is geen kasteel zoals wij het ons voorstellen. Toch wordt het wel zo genoemd.’

‘Ze is oud.’

Met een ruk draaide Hector zijn hoofd weer om naar zijn dochter. ‘Wat bedoel je met “oud”?’ wilde hij weten.

‘Ze is zeker vijfentwintig.’

‘Ja, ze is inderdaad vijfentwintig. En dat vind jij oud?’

Pattie leek hierop geen antwoord te hebben. Het gezicht van haar vader verzachtte, evenals zijn stem, toen hij zei: ‘Wacht maar tot ze hier is. Jullie gaan vast van haar houden. Jullie zullen niet anders kunnen, want ze is een vrolijke vrouw. Ze zal warmte brengen in dit huis.’

Toen Pattie opnieuw niets wist te zeggen,

of het misschien verstandiger vond haar mening voor zich te houden, zei haar vader: 'Nou, het wordt tijd dat we aan het werk gaan. Deze jongeman moet morgen naar school. Help hem maar zijn spullen in te pakken.'

'Dat heb ik al gedaan, vader,' zei Daniel.

'O, ja? Goed zo.' Hij rechtte zijn schouders, deed de middelste knoop van zijn eenvoudige jas dicht en keek een tikje onbehaaglijk van de een naar de ander. 'Ik heb werk te doen. Ik ga naar de boerderij. En Pattie, ik stel voor dat jij naar de keuken gaat en inspecteert wat Rosie ons nu weer als lunch wil voorzetten. Wat jou betreft, jongen: omdat het voorlopig je laatste nacht in dit huis is, zal ik je een dag vrijaf geven.' Hij deed de middelste knoop van zijn jas weer los en beende de kamer uit.

Daniel keek naar zijn zus. Er lag een blos op haar anders zo bleke gezichtje, een teken dat ze boos was. 'Ik herinner me haar nog wel, Pattie,' zei hij sussend. 'Ze was leuk en maakte me aan het lachen. Je vindt haar vast aardig. En vader zei dat ze haar dienstmeisje meebrengt, een kamermeisje, dus misschien hoef je helemaal niet meer in huis te helpen.'

Hij greep haar hand vast.

‘Maar jij bent hier dan niet, Dan.’ Ze klonk vreemd timide. ‘Je weet niet hoe het hier is sinds moeder dood is. Hij ziet me niet staan, en ik kan met niemand praten. Daarom…’ Ze viel stil en schudde even met haar gebogen hoofd voor ze verderging: ‘Als ik de kans krijg, blijf ik vragen stellen, al was het maar om hem te dwingen met mij te praten.’

‘Ik zal je schrijven.’ Daniels toon was teder.

Ze keek hem aan, knipperend met haar ogen. ‘Dat is niet hetzelfde,’ zei ze.

‘Heb je nog geen vrienden gemaakt op school?’

‘Ach, dat stel. Betty McIntosh, Theresa Holmes. Ze zijn dom en saai, en de jongens zijn klungelig. En juffrouw Brooker weet niet eens hoe ze les moet geven. Ik kan háár lesgeven. Moeder heeft me de tafels geleerd toen ik vier was. En klokkijken, tot honderd tellen en lezen: ik kan me niet eens meer herinneren wanneer ik dat heb geleerd. Moeder wist zo veel. Maar die school? Ha!’

Ze duwde zijn hand weg alsof ze met dat gebaar de hele school wegveegde, en iedereen die daarbij hoorde. Toen ze zich afwendde voelde hij de neiging haar weer naar zich toe

te trekken, zijn armen om haar heen te slaan en haar stevig vast te houden om haar te troosten, en zo zelf getroost te worden.

Hij volgde haar de kamer uit, de gang door naar de hal met de leistenen vloer, vanwaar de eiken trap in een flauwe welving oprees. Hij zag dat ze onder aan de trap aarzelend bleef staan, zich toen omdraaide en naar de keukendeur liep, aan de andere kant van de hal.

Daniel ging door de voordeur naar buiten, het stenen terras op dat langs de voorkant van het huis liep. Hij wandelde naar een van de twee lage stenen zuilen die de bovenste van de zes treden flankeerden naar de oprijlaan, die was bedekt met grind. Met zijn onderarmen op de vlakke bovenkant ervan staarde hij uit over het weidse land van zijn vaders boerderij.

Het huis stond op een heuvel en bood uitzicht over de lappendeken van akkers en weilanden die voor hem lagen en zich aan zijn rechterkant tot in de verte uitstrekten. Links van hem werd het uitzicht geblokkeerd door een aantal gebouwen, waarachter vijf cottages stonden. Achter die cottages rezen de heuvels hoog op, net als aan de achterzijde van het

huis, en boden enige bescherming tegen regen, hagel en de noordoostenwind.

Daniel begreep niet waarom het huis met zijn landerijen, waar hij zo van hield, hem zo'n eenzaam gevoel gaf. De laatste tijd dacht hij weleens dat het antwoord op die vraag allang duidelijk zou zijn als hij, net als zijn zus, altijd het naadje van de kous had willen weten. Hij wist alleen dat hij iets miste, maar hij zou nooit aan zichzelf toegeven dat hij het miste om iemand vast te houden en zelf vastgehouden te worden.

Hij herinnerde zich de dag dat ze zijn moeder hadden begraven, en de vreemde gedachte die bij hem was opgekomen terwijl hij naast haar graf stond. Het was waar dat ze hem nooit had omhelsd. Zijn moeder geloofde niet in knuffelen, en ze had Rosie tegengehouden als die hem in haar armen wilde nemen. Zijn moeder had zelfs nooit zijn hand vastgehouden.

Hij ging rechtop staan en zuchtte. Hij zou blij zijn als hij morgen weer naar school vertrok. Hij had het naar zijn zin op Crawley House. Het eten was er niet fantastisch, maar dat deed er niet toe; de huishoudster van de school was erg aardig en hij was dol op haar.

Toen hij in de lente griep had gehad, had ze hem hoestsiroop gegeven en hem een dag in bed gehouden en over zijn haar gestreeld. Ze was de eerste die ooit over zijn haar had gestreeld, voor zover hij wist. Rosie woelde er weleens doorheen, net als zijn vader zo nu en dan, maar niemand had het ooit gestreeld.

In de verte, achter de parkgronden, zag hij Barney Dunlop, Rosies man, die bezig was een stuk akkerland om te ploegen. De oogst was goed geweest, maar het ploegen was een teken dat de herfst in aantocht was. Hij bedacht dat hij afscheid moest nemen van Barney. Hij mocht hem graag.

Hij liep de treden af en links om het huis heen naar de binnenplaats. Er was niemand. De vier paardenstallen stonden leeg en de deur van de zadelkamer was dicht, evenals die van het gereedschapsschuurtje. Toen hij echter bij de grote open schuur was kwamen de twee honden, die op het stro hadden liggen slapen, loom overeind en liepen langzaam op hem toe. Ze blaften niet ter begroeting, maar volgden hem op de voet, elk aan een kant. Hij draaide zich om en keek van de een naar de ander. ‘Brave hond, Laddie,’ zei hij, en: ‘Is je oor al beter, Flo?’ Beide honden kwispelden